בס"ד
"הדף היומי לתולדותינו"
יום ה', כ"ו בטבת תשס"ו (26 בינואר)
עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הרב דסלר על פרשת השבוע: [המשך המאמר מאתמול]
והכלל הוא: פגיעה ברגש משפיעה באופן ישיר על המידות, וממילא נפגמת מידת הכרת הטוב.
חכם הרואה את הנולד אשר דן על הכאת היאור מוצא בה אמנם קידוש ה'. לא כן הרגש הניזון מהמתרחש בהווה ומושפע ממה שהעיניים רואות בחוש – ממעשה ההכאה גרידה. נמצא שמעשה ההכאה, הפוגע ברגש, עלול לפגום במשהו במידת הכרת הטוב של משה רבינו, מידה שהיא כלי חשוב לעבודת ה'. עד כאן, דבריו של הרב דסלר.

רואים אנו כאן שהכרת הטוב אינה מותנית כלל וכלל בכוונותיו ובטרחותיו של המטיב. אפילו אם הטובה באה מדומם או מאדם שנתכוון לעשות את הדבר לטובת עצמו, והשני נהנה ממנו רק בדרך אגב – גם אז ישנה חובה להכיר לו טובה!

וכן כותב בעל "ספר החינוך" במצות כיבוד אב ואם: "משורשי מצוה זו שראוי לו לאדם שיכיר ויגמול חסד למי שעשה עמו טובה, ולא יהיה נבל ומתנכר וכפוי טובה, שזו מידה רעה ומאוסה בתכלית לפני אלוקים ואנשים; ושיתן אל לבו כי האב והאם הם סיבת היותו בעולם. ועל-כן, באמת ראוי לו לעשות להם כל כבוד וכל תועלת שיוכל, כי הם הביאוהו לעולם, גם יגעו בו כמה (!) יגיעות בקטנותו."
הרי לנו בזה דוגמא לטובה הניתנת ע"י אנשים הנהנים בעצמם מן הדבר. אין ספק, שההורים נהנים מעצם הטיפול והדאגה לילדים. ואף-על-פי כן, אין זה גורע במאומה מחיוב הכרת הטובה שצריך הבן להכיר בהורים – עד שהחיוב הזה הופך להיות משורשי המצוה הגדולה והחשובה: כיבוד אב ואם. [ואולי זה גם מן הטעמים שהבנים נוהגים דיני אבלות למשך שנה תמימה על פטירתו של הורה, בעוד שלכל קרוב משפחה אחר מפסיקים דיני אבלות לאחר חודש ימים. הכרת הטובה כלפי אב ואם נמשכת גם לאחר הפטירה מהעולם הזה. מג]
בגמרא אנו מוצאים הנחיה נוספת בעניין הכרת הטוב, וכך נאמר שם: "אורח טוב, מה הוא אומר? כמה טרחות טרח בעל הבית בשבילי, כמה בשר הביא לפניי, כמה יין הביא לפניי, כמה גלוסקאות (עוגות) הביא לפניי. וכל מה שטרח, לא טרח אלא בשבילי. אורח רע, מה הוא אומר? – מה טרח בעל הבית זה? פת אחת אכלתי, חתיכה אחת אכלתי, כוס אחת שתיתי. כל טורח שטרח בעל הבית זה, לא טרח אלא בשביל אשתו ובניו." [מסכת ברכות נ"ח.]
דברי הגמרא צריכים עיון: אם מדובר שבאמת לא טרחו במיוחד עבור האורח, אם כן מה הוא העוול בדברי מי שמכונה "אורח רע"? ואם אכן טרחו במיוחד עבור האורח – מה המקום לשבח את ה"אורח הטוב" על דבריו? אלא שמי שמכיר בטובה אינו מסתכל אלא על מה שקיבל. ומכיון שקיבל, שוב אין זה משנה כלל, האם טרח בעל הבית בשבילו, או אם בעל הבית עצמו נהנה מן הטרחה; שהרי אפילו אם המהנה הוא חפץ דומם, יש מקום להכרת טובה. ולכן, אף-על-פי שלא טרחו בשבילו במיוחד, משנן לעצמו האורח הטוב: "כמה טרחות טרח בעל הבית בשבילי וכו' ", ומפרט את הטובה לפרטי פרטים כדי להסתגל

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."[תהלים "א]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{48}	(י-ם): 16^{33}	(ת"א): 16^{47}	(חיפה): 16^{37}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{47}	(י-ם): 17^{48}	(ת"א): 17^{49}	(חיפה): 17^{48}

פרשת השבוע: **"וארא"** [שמות ו' 2 – ט' 35] **שבת מברכים** **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ה', כ"ו בטבת תשס"ו (26 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

למחשבה ההפוכה מן התפיסה הפשוטה והמציאותית ולהגיע להרגשת הלב בתחושת חובת ההודאה, כאילו היה זה באמת – "כל מה שטרח, לא טרח אלא בשבילי..." [מדרש 'לקח טוב']

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי." [תהלים פ"א]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{48}	(י-ם): 16^{33}	(ת"א): 16^{47}	(חיפה): 16^{37}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{47}	(י-ם): 17^{48}	(ת"א): 17^{49}	(חיפה): 17^{48}

פרשת השבוע: **"וארא"** [שמות ו' 2 – ט' 35] **שבת מברכים** **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.